

13.1.2022

VN/14247/2021
VN/14247/2021-SM-15

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeen seurantaryhmän kokous 5/2021

Aika 13.12.2021, klo 14:00-16:00

Paikka Videoneuvottelu

	Läsnä	Poissa
Jäsenet		
Lainsäädäntöjohtaja Mika Kättö, puheenjohtaja	x	
Hallitusneuvos Ilpo Helismaa	x	
Pelastusneuvos Janne Koivukoski		x
Yksikön johtaja Pasi Ryyänen	x	
Kansainvälisten asioiden johtaja Pauliina Eskola		x
Erytisasiantuntija Alpo Nikula	x	
Lainsäädäntöneuvos Annika Parsons	x	
Neuvottelevan virkamies Kirsi Rajaniemi	x	
Johtava asiantuntija Linda Viitala		x
Pelastusylitarkastaja Ilkka Heinonen	x	
Pelastusjohtaja Markus Aarto	x	
Pelastusjohtaja Seppo Lokka	x	
Puheenjohtaja Veli-Pekka Ihamäki	x	
Edunvalvontajohtaja Pasi Jaakkola	x	
Toimitusjohtaja Marko Hasari		x
Hallituksen jäsen Silvio Hjelt	x	
Hallitussihteeri Laura Siili-Hakkarainen	x	
Sihteeri		
Erytisasiantuntija Tanja Ulvinen		

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 14:00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

13.1.2022

3. Yleisesti valmistelutilanteesta ja valmistelun aikataulusta

Puheenjohtaja totesi valmisteluaikataulun olevan kiireellinen, sillä luonnos hallituksen esitykseksi tulee saada käännettäväksi tammikuussa. Lausuntokierros on maaliskuussa ja eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esitysluonnos tulee saada syyskuussa. Muutosten oletettu voimaantulo on vuoden 2024 alussa. Muutosten peruslinjaukset on hyväksytty sisäministeriön pelastusosaston johtoryhmässä.

4. Valmistelun linjaukset sekä työryhmän yleiskeskustelu

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa totesi, että valmiita pykäluonnoksia ei ole vielä olemassa. Nyt pelastuslakiin tehtävien muutosten pohjana on ns. SOTE-100 esitys, joka tulee voimaan 1.1.2023. Helismaa kertoi, että pelastuslakiin tehdään pykäläviittausten teknisiä korjauksia, koska lakiin on tehty tai esitetty aikaisempia pykälämuutoksia. Lakiin esitetään muutama uusi määritelmä, kuten yhteistyöalue, pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaava pelastuslaitos ja maastopalovaroitus (nykyisin metsäpalovaroitus). Lakiin esitetään säännös myös (siviilivalmiuden) neuvottelukunnasta. Pelastuslain 32 §:ssä esitetään säädettäväksi nykyisä tarkemmin tilannekuvasta, sen ylläpitämisestä ja jakamisesta sekä sisällöstä. Lisäksi esitetään säädettäväksi mm. pelastustoiminnan johtamisesta yhteistyöalueella, pelastustoiminnan valtakunnallisesta johtamisesta, toimivaltuuksien käytöstä ennen onnettomuuden konkreettista tapahtumista, (nykyinen muotoilu on onnettomuuden uhatessa) pelastustoiminnan suunnittelusta yhteistyöalueella ja valtakunnallisesta suunnittelusta. Säännöksiä tarkennetaan tässä yhteydessä. Erivapauspäätösten muutoksenhausta esitetään säädettäväksi siten, että niihin haetaan muutosta jatkossa oikaisuvaatimuksella ennen hallinto-oikeusvalitusta. Lisäksi esitetään säädettäväksi mm. pelastustoimintaa varten saadun avun korvaamisesta ja sen rahoituksesta.

Neuvotteleva virkamies Kirsi Rajaniemi kertoi 2. jaoston osalta, (onnettomuuksien ehkäisyä ja valvontaa koskeva sääntely) että säädösnäkökulmasta palovaroittimen hankinta on ollut hankalin kysymys. Jaoston kahdessa seuraavassa kokouksessa tullaan vielä pohtimaan asiaa. Joka tapauksessa sääntelylle on tarve ja sille on olemassa vahva tuki.

Pelastuslaitosten edustaja tiedusteli, onko tarkoitus tehdä muutoksia kelpoisuusvaatimusten osalta. Tilanne heikkenee harvaan asutuilla alueilla ja alalle on tulossa 1000 pelastajan vaje. Lisäksi sopimuspalokuntaverkon suorituskyky heikkenee.

Puheenjohtaja totesi, että kelpoisuusvaatimuksia ei käsitellä tässä yhteydessä. Asia vaatii perusteellisen ja huolellisen valmistelun, mikä ei ole mahdollista tällä aikataululla. Kokonaisuuteen liittyy myös koulutus uudistus ja kelpoisuusvaatimuksia on syytä käsitellä samanaikaisesti sen kanssa.

Yksikön johtaja Pasi Ryyänen totesi, että kelpoisuusvaatimukset pelastustoimessa ovat kevyehköjä, joten asiaa on hyvä pohtia rauhassa.

Hallitusneuvos Helismaa muistutti, että pykälässä säädetään kelpoisuudesta tulla nimitetyksi vakinaiseen virkaan.

Suomen Palopäällystiliiton edustaja totesi jakavansa huolen työvoiman riittävyydestä, mutta kelpoisuusvaatimuksia ei saisi alentaa helposti eikä hän kannata asian ratkaisemista tämän uudistuksen yhteydessä.

Työryhmän jäsenet esittivät kritiikkiä työryhmän roolista ja tehtävästä.

13.1.2022

Puheenjohtaja totesi ymmärtävänsä kritiikin. Uudistuksen valmisteluajataulu on ollut haastava ja jaostoissa asioiden käsittely on ollut yleisluontoista. Pykäluonnoksia päästään käsittelemään työryhmässä tammikuussa.

Hallitusneuvos Helismaa totesi, että työryhmän tehtävänä on ottaa kantaa kokonaisuuteen, ei yksittäisiin pykäliin. Yksityiskohtiin on otettu kantaa jaostoissa. Helismaa totesi myös, että pykälät ovat riippuvaisia toisistaan, joten tulee katsoa nimenomaan kokonaisuutta.

Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry:n edustaja totesi valmistelun tiukan aikataulun tulleen yllätyksenä, ja että liitolla olisi ollut paljon näkemyksiä pelastuslain säännöksistä, jotka koskevat mm. kelpoisuusvaatimuksia ja tilannepaikan johtamista. Liitto vastustaa erivapauksien myöntämistä ja niistä tulisikin päästä eroon.

Puheenjohtaja totesi, ettei erivapauksia ole tarkoitus poistaa.

Hallitusneuvos Helismaa totesi, että uutta pelastuslakia valmistellaan hyvinvointialue maailmassa, jossa mahdollisuudet säätää asioista pelastuslaissa ovat kapeammat. Moni asia, josta on aikaisemmin säädetty pelastusalan omassa lainsäädännössä, säädetään hyvinvointialuelainsäädännössä. Laajan muutoksen tekeminen edellyttää, että hyvinvointialueet ovat käynnissä ja toimivat.

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry:n edustaja kertoi toimittaneensa edellisen kokouksen jälkeen sopimuspalokuntien näkemyksen välittömistä muutostarpeista.

5. Muut mahdolliset esille tulevat asiat

Ei tullut esille muita asioita.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään tammikuun toisella tai kolmannella viikolla.

Työryhmäläiset pyysivät, että kokousaineisto toimitetaan ennen kokousta.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14.44.

Puheenjohtaja

Mika Kättö

Sihteeri

Tanja Ulvinen

Liite

Diaesitys: Pelastuslain uudistus 2024

Jakelu

Työryhmän jäsenet